

Pohjoisessa kuulee luonnon äänen

Nurmijärven pohjoisin taajama, Herunen, sijaitsee kivenbeiton päässä Hyvinkästä soraisella Lohjanharjulla.

Kylä on voimakkaasti kasvava, alueelle on viime vuosina rakennettu runsaasti uusia omakotitaloja.

– Luonto on ilman muuta taajaman paras puoli, sanoo Herusten asukasyhdistyksen puheenjohtaja Maiju Tapiolinna.

Maiju Tapiolinna kuuluu vanhoihin heruslaisiin, niihin, jotka ovat jo kertaalleen pyyhkineet alueen pölyt jaloistaan, mutta päättäneet muuttaa takaisin. Vaikka Tapiolinna kävi perheineen seikkailemassa muissa kunnissa, veti sydän kuitenkin takaisin kotikonnuille.

– Olemme muiden paluumuuttajien kanssa mietti-neet miksi tänne on halunnut takaisin. Emme ole vielä osanneet päättää syytä. Kai se on se Herusten henki, nauraa Tapiolinna.

Kioski kylän keskus. Koko Herusten alueella on asukasyhdistyksen puheenjohtajan mukaan noin 350 taloutta. Heistä asukasyhdistykseen niistä kuuluu 110 taloutta. Koko kylän yhteinen keskus on entinen Herusten kioski, joka nykyään palvelee lähinnä monitoimitalona ja kerhotilana.

– Täällä järjestetään seurakunnan päiväkerhoa, kyläjuhlia ja erilaisia tiedotustilaisuuksia, kertoo Tapiolinna.

Kioskin, kuten sen tontinkin, omistaa Herusten oma urheiluseura Herusten Vire. Asukasyhdistys aloitti yhdessä urheiluseuran kanssa reilu vuosi sitten kylätaloprojektin, jonka tarkoituksena on saada oma kylätalo Herusiin.

– Meiltä Herusista puuttuu tila, johon kaikki heruslaiset mahtuisivat kerralla. Myös urheiluseura joutuu vuokraamaan harrastetilansa Rajamäen puolelta, kun omassa taajamassa niitä ei ole.

Maiju Tapiolinna on keskimäärin täysin tyytyväinen kotipaikkaansa. Ainot asiat, joista hänen mukaansa löytyisi parantamisen varaa, ovat palvelut. Niitä kun ei kotikyliltä juurikaan löydy.

Silloin, kun Tapiolinna asui edellisen kerran Herusissa, tilanne oli toinen. Hänen nuoruudessaan kioski oli täydessä toiminnassa ja kauppojakin oli. Postipiste, joka palveli aikoinaan Nopossa, on sekin siirretty muualle. Osa Herusten asukkaiden postinumeroista on Hyvinkään postinumeroita, vaikka he hallinnollisesti kuuluvat Nurmijärven kuntaan.

Mahdollisen kylätalon rakentaminen parantaisi Tapiolinnan mukaan palvelurakennetta merkittävästi.

– Esimerkiksi kaksi kertaa viikossa järjestettävä terveydenhoitajan vastaanotto olisi kylätalolle sopivaa toimintaa. Myös pieni päiväkoti ja kerhotilat sopisivat kylätaloon hyvin, hän pohdiskelee.

Maiju Tapiolinna on heruslainen paluumuuttaja.

Herusten kioski on kylän ydin.

Kantaaottava asukasyhdistys. Herusten asukasyhdistys perustettiin vuonna 1980. Tapiolinna, joka oli yhdistyksen perustamisen aikoihin 15-vuotias, muistelee, että se perustettiin rauhoittamaan kylän levotonta nuorisoa.

– Tenavat olivat silloin aika villejä, nauraa Tapiolinna.

Asukasyhdistyksessä toiminta on keskittynyt asukasviihtyvyyden lisäämiseen. Jos asuinalueelle on tulossa olennaisia muutoksia, on asukasyhdistys ollut puolustamassa oman alueensa oikeuksia nopeasti. Esimerkkinä Tapiolinna mainitsee Rajamäen terveysaseman kysymyksen.

– Oli uhkana, että Rajamäen terveysasema lakkautettaisiin kokonaan. Se on rajamäkeläisten lisäksi myös meidän lähin terveysasemamme. Pidimme erittäin tärkeänä, että terveysasema säilyy.

Aikanaan 1980-luvulla asukasyhdistys

vastusti voimakkaasti soranottoa ja soiden tyhjennystä. Herusten tunnusomainen maisema koostuu pitkälle luonnosta, soraharjuista, soista ja järvistä.

– Maasto muuttuu sorankaivuusta olenaisesti. Siitä seuraa myös alkuperäisen eläimistön muutos. Ymmärrän kyllä, että teollisuus tarvitsee soraa, mutta kaivamisen vaikutuksia luontoomme pitäisi miettiä myös.

Herusten ehdoton valttikortti Maiju Tapiolinnan mukaan on sen luonto. Juuri luonnon takia Herusissa on hyvä asua ja kasvattaa lapsia.

– Luonnosta saa niin paljon. Meillä on metsämme, Herusten järvet, Kurkisuokin on lähellä. Kun lähtee samoilemaan luontoon, on helppoa unohtaa kaikki muu, kiittelee Tapiolinna.

Teksti+ kuvat: Jenni Jusslin

FAKTA

Herunen on taajama Nurmijärven kunnan pohjoisosassa. Kylälaisten keskuudessa Herunen on jaettu kahteen alueeseen Ala-Herunen ja Ylä-Herunen. Ala-Herusten alue rajautuu valtatie 25 siltaan ja Hyvinkäälle päin mentäessä Hyvämäkeen. Ylä-Herunen rajautuu edellä mainittuun Hyvämäkeen ja edelleen Hyvinkäälle päin jatkettaessa Nopon taajamaan, joka on Hyvinkään puolella.

Herusten taajamaa kutsutaan puhekielessä myös Herkaksi. Herusten alueella on isot sorakuopat, joiden uudelleen käyttöön ottoa on vastustettu.

Herusten ns. keskusta on Herusten kioski, jossa toimii kesäisin paikallisen urheiluseuran kesäkioski. Talvisin samoissa tiloissa toimii laukkahvila. Herusten kioskin vierestä lähtevät Kiljavan nummen urheilualan vaellusreitit.

Herusten kylälle on tullut muutamassa vuodessa valtava määrä uusia taloja. Voidaan sanoa, että Herunen on Nurmijärven ehkä suosituin rakennusalue hiekkaisine harjuineen. Herunen sijaitsee Lohjanharjulla noin 50 metriä merenpintaa korkeammalla. Herusissa on myös laskujoettomat Herusten järvet.

Toisen maailmansodan aikaan Herusta pommitettiin sen sijainnin takia aivan Hanko-Hyvinkää radan varrella ja läheisen Rajamäen viina-tehtaan takia. Rajamäen tehdas valmistetti kemikaaleja räjähteisiin.